

GRM NOVO MESTO – CENTER BIOTEHNIKE IN TURIZMA

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Odgovori za jutri - že **25**
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA let

ZBORNIK POVZETKOV DIPLOMSKIH NALOG

DIPLOMANTOV VIŠJE STROKOVNE ŠOLE, KI SO DIPLOMIRALI od 18. 12. 2024 do 18. 6. 2026

Zbornik je izdan ob svečani podelitvi diplom

Sevno, 18. junij 2026

KAZALO VSEBINE

BESEDA DIREKTORICE	1
ZAHVALA RAVNATELJICE	4
POVZETKI DIPLOMSKIH NALOG	11

GRM NOVO MESTO – CENTER BIOTEHNIKE IN TURIZMA, VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Sevno 13

8000 Novo mesto

Telefon: +386 (0)7 393-47-34

+386 (0)7 393-47-37

e-pošta: referat-grm@guest.arnes.si;

spletna stran: <http://www.vs.grm-nm.si/>

BESEDA DIREKTORICE

Poslanstvo Grma Novo mesto – centra biotehnike in turizma je nuditi kakovostno izobraževanje, osredotočeno na znanje, praktične veščine in osebni razvoj. Združujemo tradicijo in sodobne pristope na področju biotehnike, gostinstva in turizma, da bi mlade spodbudili k soustvarjanju trajnostnih in inovativnih rešitev za prihodnost.

Naš cilj je razvijati potencialne dijakov in študentov v okolju, kjer sta za uspeh ključna spoštovanje in sodelovanje.

Zgodovina Grma Novo mesto – centra biotehnike in turizma

Kranjska dežela je dobila prvi hram učenja kmetijstva v slovenskem jeziku na Slapu pri Vipavi že leta 1873. Na Slapu pri Vipavi je v tistem času vpis onemogočal širitve šole, povečanja števila slušateljev, saj je obstajala podobna šola sorazmerno blizu v Gorici. Zato je Kranjski deželni zbor želel prenesti šolo nekam bolj v osrednjo Kranjsko. Odločil se je za grmski grad pri Novem mestu. Takrat je kranjski deželni zbor kupil grad Grm s hlevi in ostalimi objekti, vinogradom na Trški Gori z zidanico, gozd na Ruperč Vrhu in 200 hektarjev zemljišč okrog grmskega gradu. Na Grm pri Novem mestu je tako pozno jeseni 1886 preselil na 13 vozovih, težkih »parizarjih«, ves inventar (mize, stole, omare ...), knjižnico, učitelje in prvega ravnatelja Riharda Dolenca iz Podnanosa.

Tako so se na gradu Grm začela izobraževanja in tečaji za mlade gospodarje kmetij, še posebej s poudarkom na sadjarstvu, vinogradništvu in tudi živinoreji. Takratna šolska infrastruktura na šoli je omogočala pridobitev teoretičnih znanj in dobro praktično usposabljanje.

Šola je imela vzpone in padce v obdobju prve in druge svetovne vojne, kasneje pa so na šoli izobraževali mlade zadrušnike, ki so jih s pridom zaposlovali v zadrugah in kmetijskih kombinatih.

Uporabna znanja za trajnostne rešitve

Naša vizija sedaj je razviti inovativno, varno in spodbudno učno okolje. Grm Novo mesto stremi k odličnosti, kjer atraktivni programi in sodobni pristopi združujejo trajnost, prilagodljivost in tradicijo. Naš cilj je izobraziti generacije posameznikov, ki bodo pripravljeni na izzive prihodnosti, ob tem pa bodo pripomogli k skupnemu razvoju in blaginji lokalne ter širše skupnosti.

Nove tehnologije zahtevajo znanja, kjer je kakovost možna le z lokalnim pristopom, torej čim bližje potrošniku, z logistiko, ki sledljivosti ne izgubi. Nov pristop pa zahteva znanja, ki jih oblikujemo tako za pridelovalca, proizvajalca, logista, tržnika kakor tudi potrošnika. Vse to so izzivi za bodoče vizije in ustvarjanje prihodnosti novih generacij študentov, tudi na Grmu Novo mesto – centru biotehnike in turizma.

Zadnje desetletje nam je omogočilo združitev vseh panog oz. področij od njive do mize. V Grmu Novo mesto – centru biotehnike in turizma smo v vseh enotah povezali (Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija, Srednja šola za gostinstvo in turizem z dijaškim in študentskim domom, Višja strokovna šola in Medpodjetniško izobraževalni center) vsa področja izobraževanja od kmetijskega, živilskih znanj, naravovarstva, gostinstva in turizma. Poleg kmetijstva, so namreč živilski in gostinski programi oblikovali celoto za odgovore na problematiko hrane za sodobni čas. Tako imamo povezana znanja z novo infrastrukturo IKT - robotiko, ki jih lahko kot celovitost damo »ustvarjalcem« hrane in potrošnikom.

Hvala vsem vam, diplomantom, ki ob svojem delu in vrednotah prispevate k uresničevanju poslanstva našega zavoda.

Ob vašem pomembnem študijskem mejniku vam čestitam in želim na nadaljnji življenjski poti širjenje znanj ter uspešno osebno in poklicno pot.

mag. Mojca Špec Potočar, direktorica

ZAHVALA RAVNATELJICE

*»Sprejeti moraš, karkoli ti pride na pot,
pomembno je le, da se s tem soočiš pogumno
in z vsem, kar najboljšega premoreš.«*

Eleanor Roosevelt

(osrednja misel LDN za študijsko leto 2025/26)

Spoštovani diplomanti!

Danes ponosno sprejemate diplomske listine in vam na tem mestu izrekamo iskreno zahvalo. Zavedamo se, da je bila pot do današnjega slovesnega trenutka različna - vzporedno ste usklajevali študijske, službene, družinske in druge obveznosti. Vsak izmed vas je kot študent prehodil edinstveno pot, toda zdržali ste, vztrajali in uspešno zaključili višješolsko strokovno izobraževanje.

Zgornja misel žene nekdanjega ameriškega predsednika je res globoka. Odlično se prepleta tudi s študijskim programom, ki ste si ga izbrali z vpisom na našo višjo strokovno šolo:

- upravljanje podeželja in krajine - v kmetijski pridelavi in reji ste ob trdem delu soočeni z vremenskimi in drugimi vplivi, toda z vašo skrbnostjo pridelate najboljše za potrošnika, ob zavedanju, da ohranjate poseljenost in vitalnost podeželja, varujete naravno krajino in zagotavljate prehransko varnost;
- naravovarstvo - naravovarstveniki kljub soočenju zmanjšanja biodiverzitete, onesnaževanju ter podnebnim spremembam iščete rešitve in se zavedate, da vsak korak in prizadevanje štejeta, saj se rezultati dela v ekosistemih kažejo z zamikom;

- gostinstvo in turizem – v panogi kmetijske pridelke ob upoštevanju varstva narave spremenite s kreativnostjo, nasmehom in gostoljubnostjo v kulinarično-enološko umetnost na krožniku in v kozarcu, s čimer navdušujete goste od blizu in daleč.

Vsem danes zbranim (in morebitnim zadržanim) je v skupno veselje in radost svečana podelitev diplomskih listin. Veselje je še toliko močnejše, ker obeležujemo v letošnjem letu več obletnic našega zavoda: 25-letno delovanje Višje strokovne šole, 60-letnico Srednje šole za gostinstvo in turizem z dijaškim in študentskim domom in kar 140-letno delovanje Grma Novo mesto – centra biotehnike in turizma, s prvotnim imenom Kmetijska šola Grm, ki se nadaljuje z enoto Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija. Zavedamo se, da brez študentov in seveda vas, diplomantov, same šole ne bi bilo.

V času študija smo potrdili preprosta spoznanja, da človek ni le robot in da potrebujemo za karierni in osebni razvoj en drugega. Neposredni osebni odnosi so se izkazali za najbolj pristne. Skupaj z nami ste spoznali, da smo se sodelavci Višje strokovne šole zavzemali za medsebojne odkrite odnose, da bi bilo sobivanje čim bolj prijetno ter izobraževanje ter drugo delo čim bolj učinkovito in da smo se vsi počutili spoštovane, slišane, sprejete in opažene. Na praktičnem izobraževanju smo vas usmerjali h graditvi odgovornega odnosa do – s trdim delom pridobljene – infrastrukture in opreme, ki jo posedujemo v Medpodjetniškem izobraževalnem centru Grm Novo mesto in enako - pri ostalih delodajalcih.

Vzpodbujali smo vas v aktivno vpetost delovanja Višje strokovne šole, vas motivirali k vključitvi v organe šole – v Študentski svet, Svet Zavoda, Strateški svet ter v Komisijo za spremljanje in zagotavljanje kakovosti, da ste bili enakovredni gradniki naše šole. Vključevali ste se v Erasmus+ in druge mobilnosti v tujino, nadalje v aplikativne projektne aktivnosti, pri tem smo vas motivirali in na različnih dogodkih povezovali s projektnimi in drugimi partnerji šole, kot so zbornice, zveze, ministrstva, različna strokovna združenja, društva, gospodarske družbe (kmetije, kmetijske zadrage, gostinsko – turistični obrati, obrti ...), raziskovalne institucije, upravljani zavarovani prostori (krajinski in regijski parki ...) in drugje. Vse z namenom povečanja vaše usposobljenosti. V kolikor smo imeli vpisanega študenta s posebnim statusom, smo mu prilagodili pedagoški proces po veljavnih prilagoditvah ter priskrbeli tutorja predavatelja in tutorja študenta. Morda nevede ali pa hote ste se držali verza slovenskega pesnika Valentina Vodnika (pesem Dramilo, iz leta 1795) *»lšče te sreča, um ti je dan, našel jo boš, ak' nisi zaspan.«* ter s trdom in vztrajnostjo prišli do vašega želenega cilja.

Tudi po prejemu diplomskih listin vas ponovno spomnimo, da ostanete del naše velike družine Grmčanov in vas vabimo na aktivno vključitev v Alumni klub diplomantov Višje strokovne šole ter v spremljanje aktivnosti, ki potekajo v okviru našega Kariernega centra, saj le-ta omogoča še boljšo zaposljivost in zadovoljstvo vseh vpletenih. Zaposlili vas bomo tudi za morebitno nadaljnje sodelovanje, npr. kot mentorje na praktičnem izobraževanju ter s tem še utrdili vpetost Višje strokovne šole v okolje. V želji k našemu neprestanemu izboljševanju v uspešnosti študija bomo ob vašem

soglasju občasno z anketiranjem spremljali vaše kompetence in zaposljivost. Naše vodilo na poti do odličnosti in vodilo zavoda Grm Novo mesto je namreč »*Pot s srcem*«. Uresničujemo ga skozi pedagoško izobraževalni proces in tudi v povezavi z okoljem, v katerem delujemo. Nudimo vam »*Odgovore za jutri!*«

Slovenci imamo bogato zgodovino. Če ne bi bilo pred nami toliko pomembnih mož in žena, danes ne bi bili tu, res prelepem koščku sveta. Prav je, da se spomnimo naše zgodovine in znanih prednikov, ki so pripomogli k našemu obstoju in razvoju, saj je občutiti povezavo vsebino *Slave vojvodine Kranjske* iz leta 1689 z vsemi tremi izobraževalnimi programi, po katerih ste se izobraževali tudi vi – naši diplomanti. Domoljub baron Janez Vajkard Valvasor je z najbolj obsežnim delom o naših krajih pustil bralcem neizmeren pečat o takratnem življenju in o slovenskih deželah v 17. stoletju. Z mojstrovino, ki tudi v svetovnem merilu sodi med znanstveno delo tistega obdobja, je uresničil življenjske načrte, kar je neprecenljiva zasluga, toda za izdajo dela je moral prodati skoraj vse premoženje. Podobno se naj bi zgodilo tudi Primožu Trubarju, ki je za izdajo prvih dveh knjig v slovenskem jeziku – *Abecednik* in *Katekizem* – davnega leta 1550 po neki zgodbi celo prodal domači mlin. Oba domoljuba sta zagotovo živela v smeri izrečene misli Eleanor Roosevelt, čeprav sta delovala kar nekaj stoletij pred nekdanko prvo damo ZDA.

Valvasor je imel izredno raziskovalno žilico. Temeljito je opisoval vasi, kraje in mesta, naravne in kulturne znamenitosti, predstavil je zgodovinska dejstva in dogodke, ki so zaznamovali preteklost naroda in s tem krepil zavest o povezanosti slovenskega naroda. V nekatere kraje

šel tudi več kot tridesetkrat, ob obiskih pa je vztrajno izpraševal, si zapisoval, meril in risal. In zastavljena vprašanja so bila bistvenega pomena za njegov napredek. Vse premalo se zavedamo Valvasorjevega prispevka, kar danes v Sloveniji smo in kar v tem prostoru pomenimo, njegovo življenjsko delo je močno vtkano v našo kulturo in življenje. Po njemu je poimenovanih kar nekaj ulic in ustanov. Zelo dobro je bil prepoznan tudi v tujini. Seveda podobno velja tudi za druge slavne Slovence, ki so gradili zgodovino našega jezika, kulture in države zadnjih 500 let.

Janez Vajkard Valvasor je pisal slavo naši zemlji in našemu ljudstvu, kot bi vedel in čutil, da bomo tudi v 21. stoletju nadaljevali z delom domovini v čast. Tako kot ste vi – diplomanti– marljivo žrtvovali vaš čas in ga vložili v študij in delo, še toliko bolj je moral biti marljiv v res težkih časih baron Janez Vajkard Valvasor, ko je pred dobrimi 330 leti pripravljaval Slavo vojvodino Kranjske.

V posvetilu najbolj obsežnega dela je Valvasor dejal: *»Ako je pošten rodoljub dolžan časti svoje domovine v vseh potrebnih primerih kri in življenje predati, ji je dolžan v prav nič manjši meri služiti s peresom, da v svetu pri vsaki priložnosti zaslovi. Ta čast, pravim, zavezuje ne le orožje, ki ga nosimo ob strani, ampak tudi tisto, ki ga nosimo za ušesom, namreč pero, če smo oboje vajeni sukati. Zakaj prav ista narava, ki nam je vsadila ljubezen do domovine, nam je naklonila tudi najrazličnejše možnosti za pospeševanje njene slave ter nam naložila dolžnost, da ji z vsemi močmi služimo. Zategadelj moramo domovino ljubiti in spoštovati takó kakor starše.«*

Tudi vam diplomantom polagamo v srce, da ste ponosni na svoje korenine in da boste še naprej svojo domovino spoštovali. Imamo res velik privilegij, da tudi v 21. stoletju izstopamo po bogati biotski pestrosti živih bitij, ki jo naj s svojimi dejanji še naprej ohranjamo kot čuvaji zakladov pred domačim pragom. Zavedajmo se pomena ohranjanja avtohtonih sort kmetijskih rastlin in pasem rejnih živali, da bomo lahko uživali hrano, pridelano s skoraj že pozabljenimi sortami in pasmami. Zavedajmo pa se tudi izzivov v obliki izrazitih podnebnih sprememb, ki so tukaj in da našega Triglavskega ledenika praktično ni več, kljub temu, da so leta 1888 izmerili ledenik v velikosti 46 ha.

Diplomanti: širite in poglobljajte pridobljena znanja ter spretnosti, pridobljene v času formalnega izobraževanja na šoli. Nadaljujte pogumno pot tudi v prihodnje. Naj vam bodo v pomoč vrednote naše Višje strokovne šole: *znanje, učenje, ustvarjalnost, poštenost, odgovornost, zaupanje, vztrajnost, doslednost, varnost, pozitivnost, komunikativnost, inovativnost, kompetenčnost, etičnost, ažurnost, spoštovanje sočloveka, spoštovanje narave, spoštovanje kmetijske zemlje, spoštovanje hrane, spoštovanje dela, spoštovanje dela naših prednikov (dediščine), spoštovanje tradicije šole, upoštevanje temeljnih določil vljudnostnega obnašanja, kot je primer pozdravljanja, uporaba besed »hvala«, »prosim«, »oprosti«*. Tako boste vi in vaši bližnji v življenju srečnejši in s tem bo imelo življenje tudi večji smisel.

Spoštovani diplomanti!

V imenu vseh sodelavcev Višje strokovne šole se vam zahvaljujemo, ker ste zaupali v nas in našo šolo. Deljenje novih znanj, idej in ciljev je bilo obojestransko. Želimo vam uspešno nadaljnjo poklicno in osebno pot. Ponosno praznujte naš skupni uspeh!

Posebno pohvalo si zaslužite diplomanti izrednega študija, ki ste ob redni službi pravočasno opravljali vse obveznosti študija, vzporedno pa usklajevali službo in družinske obveznosti. Res ste izjemni!

Spoštovani sodelavci!

V svojem imenu se zahvaljujem vsem mentorjem in somentorjem diplomskih nalog, ostalim predavateljem ter tudi celotnemu podpornemu osebju Grma Novo mesto, ki ste z mnogimi nevidnimi dejanji pripomogli, da so diplomanti danes ponosni na tem mestu. Iskrena hvala za vaš trud, strokovno znanje in vaše srce!

Opravljate vsakoletno skrbno setev in nego, za kar se priporočam še vnaprej, saj je eden od prvih korakov na poti do diplome same študente najprej pridobiti, da so željni novih znanj ter šele nato oskrbovati posevek.

Iskreno se vam zahvaljujem za vse delo, ki ga opravljate z namenom razvoja in obstoja Višje strokovne šole, celotnega zavoda ter stroke.

dr. Mateja Colarič Bajc, ravnateljica Višje strokovne šole

POVZETKI DIPLOMSKIH NALOG

**DIPLOMANTOV VIŠJE STROKOVNE ŠOLE, KI SO DIPLOMIRALI
od 18. 12. 2024 do 18. 6. 2026**

1. ŠEPIC SARA

MOŽNOSTI PRIDELAVE REZANEGA CVETJA IN OSTALIH OKRASNIH RASTLIN ZA UPORABO V CVETLIČARNI

Mentorica: Andreja Gril Novak

Somentorica: Andreja Bartolj Bele

Diplomska naloga preučuje, kako lahko lokalno pridelano cvetje in okrasne rastline uporabimo v domači cvetličarni. Obravnava različne vrste doma pridelanega cvetja, trajnic, grmovnic in dreves, ki so primerne za šopke in aranžmaje. V nalogi so bili izdelani šopki in aranžmaji iz teh rastlin, analizirane so bile njihove prednosti in primerjani so bili stroški med kupljenim in doma pridelanim cvetjem. Ugotovitve kažejo, da lokalna pridelava lahko zmanjša stroške nabave, zagotovi večjo svežino in podpira trajnostno poslovanje. V okviru tega raziskovalnega pristopa je cilj naloge ugotoviti, katere okrasne rastline, pridelane doma, so primerne za uporabo v cvetličarstvu. Prav tako je pomembno primerjati in analizirati, katere rastline najdlje zdržijo v šopkih in aranžmajih, ter določiti količino cvetja, ki ga je mogoče pridelati v vegetacijski sezoni. Ti podatki bodo omogočili zmanjšanje stroškov nabave v

cvetličarstvu ter ustvarjanje edinstvenih in unikatnih izdelkov, kar še dodatno poudarja vrednost lokalne pridelave.

POSSIBILITIES FOR PRODUCING CUT FLOWERS AND OTHER ORNAMENTAL PLANTS FOR USE IN A FLORIST SHOP

This thesis explores the potential of utilizing locally grown flowers and ornamental plants for a home-based flower shop. It investigates various types of locally cultivated flowers, perennials, shrubs, and trees suitable for use in bouquets and floral arrangements. It also includes the creation of these arrangements, an analysis of their benefits, and a cost comparison between purchased and locally grown flowers. The findings indicate that local cultivation can reduce procurement costs, improve freshness, and promote sustainable business practices. The objectives of this research are to identify which locally grown ornamental plants are suitable for use in floristry, to compare and analyze which plants have the longest vase life in bouquets or arrangements, and to estimate the quantity of flowers that can be produced during the growing season. This information will enable procurement cost reductions and the creation of unique and distinctive products, further highlighting the value of local production.

2. JANKULOSKA SARA

DELOVNO MESTO, KI SEM SI GA SAMA USTVARILA - KAVARNA SARA

Mentor: dr. Sebastjan Repnik

Moja bodoča kavarna (Kavarna Sara) bo usmerjena v višji kakovostni razred, saj je na elitni lokaciji v Skopju škoda odpreti povprečen lokal. Strategija in cilj našega podjetja je vstopiti na trg s kakovostno ponudbo sladic in kave. Prav tako nam ni najbolj pomembno hitro doseganje visokih dobičkov, ampak predvsem zadovoljni gostje, ki cenijo dobre sladice in kavo ter se bodo v kavarno vračali. S to nalogo sem dosegla naslednje pomembne cilje: s pomočjo poslovnega načrta sem predstavila bodoči gostinski lokal Kavarna Sara v centru Skopja, glavnega mesta Severne Makedonije. Na podlagi empirične raziskave med poznavalci gostinske stroke sem orisala trende na področju slaščičarstva in priprave toplih napitkov. Namen naloge je bil proučiti možnosti za odprtje kavarne ter povezati lokalne dobavitelje in ponudnike za namen oblikovanja gostinske ponudbe mojega bodočega lokala.

A JOB THAT I MYSELF HAVE CREATED - THE CAFE SARA

My future Café Sara will be focused on a higher quality class, because given the elite location in Skopje, I don't want to design an average café. The strategy and goal of our company is based on entering the market with a quality range of desserts and coffee. Also, the most important thing for us is not to quickly achieve high profits, but above all to attract satisfied guests who appreciate good desserts and coffee and who return to the café. With this diploma thesis, I achieved the following important goals: with the help of a business plan, I presented the future Café Sara, located in the centre of Skopje, the capital of North Macedonia. Based on empirical research among experts in the hospitality industry, I outlined trends in the field of confectionery and the preparation of hot drinks. The purpose of the diploma thesis was to study the possibilities for opening a café and to connect local suppliers and providers for the purpose of creating the catering offer of my future bar.

3. LALATOVIĆ JOVAN

DELOVNO MESTO, KI SEM GA SAM USTVARIL, RESTAVRACIJA PRI SLADOKUSCU

Mentor: dr. Sebastjan Repnik

V diplomski nalogi smo si postavili izziv razvoja poslovne ideje odprtja lastne restavracije. Restavracijo smo poimenovali Pri sladokuscu. Za odprtje lastne restavracije je potrebno veliko izkušenj in predvsem znanja. Raznolike izkušnje izkušnje smo si pridobili z delom v različnih gostinskih obratih, teoretično znanje pa v šolah. In tako je prišel čas, da odpremo lastno restavracijo. Pod budnim očesom mentorja smo na začetku pregledali ustrezno strokovno literaturo in druge vire, zlasti s področja načrtovanja gostinskega poslovanja. Pregledali smo dejavnike, ki so pomembni za odprtje novega gostinskega obrata, zakonske predpise in davčne obveznosti, ki pri tem nastanejo za podjetje. Nato smo izvedli anketo med 100 naključnimi udeleženci. V anketi smo želeli izvedeti, ali respondenti radi obiskujejo gostinske obrate in kaj pri trenutni ponudbi na trgu pogrešajo. Rezultati anketne raziskave so pokazali, da respondenti še vedno radi hodijo v gostinske obrate, kjer se družijo s prijatelji in da najbolj pogrešajo jedi po naročilu. Skladno z rezultati ankete smo oblikovali in v diplomski

nalogi predstavili našo ponudbo hrane in pijače, s katero želimo goste sprostiti, jih osvežiti, ob tem pa zasledujemo tudi najnovejše trende. V zaključnem delu smo potrdili zastavljeno hipotezo, da je odprtje restavracije poslovna priložnost.

A WORKPLACE THAT I HAVE CREATED MYSELF, THE RESTAURANT AT THE GOURMET

In this thesis we gave ourselves a challenge to develop a business idea to open our own restaurant. We named it »*Restavracija Pri sladokuscu*« (*Restaurant At the gourmet's*). It takes a lot of experience and especially knowledge to open your own restaurant. We gained diverse experience by working in various catering establishments and aquired theoretical knowledge at school. The time has come to open our own restaurant. Under the supervision of our methor, we started reviewing relevant professional literature and other sources, particularly in the field of catering business planning. We analyzed the factors important for opening a new catering establishment, legal regulations, and tax obligations. We then conducted a survey among one hundred random participants. The survey aimed to determine whether respondents enjoy visiting catering establishments and what they feel is missing in the current market offering. The survey results showed that respondents still enjoy visiting catering establishments as a way to socialize with friends and that they particularly miss the offer 'a la carte'. Based on the survey results, we designed and presented our food and beverage offerings in the thesis, aiming to provide relaxation and refreshment for guests while following the latest trends. In conclusion, we confirmed the hypothesis that opening a restaurant represents a business opportunity.

4. HADŽIĆ LEJLA

SISTEMATIČNA PRIPRAVA JAHAČA IN OPRAVLJANJE IZPITA JAHAAČ 1

Mentorica: Barbara Turk

Somentorica: Urška Bratkovič

Kdor želi jahati konje, jih mora poznati, saj bo le tako razumel njihov odziv na nekatere stvari. Konji so begave, stepske in čredne živali. Njihov razvoj potrjuje monofiletska teorija, kar pomeni, da imajo enega skupnega prednika. Od pojava prvih konjev do danes so se glede na podlago, po kateri so hodili, in krmi, ki so jo jedli, precej spremenili. Poznamo različne tipe konj: toplokrvni in hladnokrvni konji, poniji, polkrvni in polnokrvni konji. Njihovi barvni tipi so rjavci, lisjaki, vranci in sivci. Poznamo veliko različnih pasem, kot so frizijci, lipicanci, hanoveranci ... Za konje je treba skrbeti in poskrbeti, da se vsak dan gibajo. V njihovo oskrbo spadajo krmljenje, čiščenje boksa, krtačenje, redni obiski veterinarja, kovača ... Konji so skozi razvoj ves čas mulili travo, zato je njihov prebavni trakt še danes naravnan na redno krmljenje (večkrat na dan po malem). Ves čas morajo imeti na razpolago tudi svežo in čisto vodo. Za jahanje potrebujemo opremo mi in konj. Izpit Jahač 1 vsebuje različne lekcije: pristop h

konju v boksu, krtačenje, sedlanje, uzdanje, vodenje, zajahanje, razjahanje, držo na konju, prehode stoj – korak – kas – galop in obratno, jahanje različnih elementov in oskrbo konja po jahanju.

SYSTEMATIC RIDER PREPARATION AND PASSING THE RIDER 1 EXAM

Those who wants to ride horse must know them. That is the only way that person would understand their response to certain things. Horses are runaway, steppe and herd animals. The horse's development confirms monophyletic theory which means they share one common ancestor. Since the occurrence of the first horse and until now, the horses changed a lot depending on the ground they walked on and the food they ate. We know different types of horses: cold-blooded, warm-blood, half-blood, thoroughbred horses and ponies; hair colour: bay, black, grey, etc.; and different breeds such as Friesians, Lipizzaners, Hanoverians, etc. Horses must be taken care of and made sure they exercise enough. In the care belong: feeding, cleaning the barn, brushing the horse, regular visits to the vet and farrier. The horse were mowing the grass all the time, so that's why is their digestive tract adjusted to regular feeding (several times in smaller amounts). All the time they must have available fresh and clean water. For the riding we and our horse need proper equipment. Exam Rider 1 contains different lessons such as approaching a horse in barn, leading the horse on rope, brushing, saddling, how to bridle a horse, posture on the horse, transitions between standing, walking, trotting and cantering, riding the different elements, and care for the horse after riding.

5. PETRIČ TANJA

POGLED NARAVOVARSTVENIKA NA MACHOVO UČNO POT

Mentorica: mag. Urška Ogrinc

V diplomski nalogi smo raziskali Machovo učno pot. Proučili smo jo z vidika naravovarstvene vrednosti, tako da smo spremljali pojavnost rastlin v različnih obdobjih leta. Na Machovi učni poti sem tako tudi osebno dobila vpogled v razgibanost in poučnost poti ter spoznala raznolikost in bogastvo rastlinstva in živalstva. S pomočjo anketnega vprašalnika smo ugotovili, da je med okoliškimi prebivalci Machova učna pot bistveno bolj poznana kot med ostalimi. Spoznali smo, da se zavedanje o naravi s starostjo anketirancev povečuje. Menimo, da bi lahko tudi izobraževalne ustanove Machovi učni poti namenile več pozornosti, saj je idealna za analizo in interpretacijo, ker nam ponuja obilico informacij in podatkov o flori in favni. Opravili smo tudi poglobljeni intervju z gospodom Marjanom Hrenom, avtorjem knjige Slatenska dolina in Machova dediščina pod Gorjanci, ki je kot otrok s starši zahajal na pokopališče, njegovo pozornost pa je pritegnil sosednji zaraščen in zapuščen grob Machove družine. Starša sta mu o tej družini

povedala vse, kar sta vedela, naprej pa je raziskoval sam. Leta 2015 mu je predsednik KS Mali Slatnik povedal, da namerava občina Novo mesto v vsaki krajevni skupnosti narediti pešpot. To je zanj pomenilo začetek obujanja Machove dediščine in pričetek nastajanja Machove učne poti. Kražani in prijatelji so v dveh letih Machovo učno pot markirali in opremili, da je varna za obiskovalce. Trenuten odnos do Machove dediščine ni najbolj zgleden, saj jo vzdržuje le nekaj prostovoljcev, ki žal nimajo na voljo nobenih javnih finančnih sredstev.

A NATURE CONSERVATOR'S VIEW OF THE MACHA LEARNING PATH

The Mach learning path was investigated in the diploma thesis. We studied it from the perspective of nature conservation value, by monitoring the occurrence of plants in different periods of the year. On the Mach learning path, I also personally gained an insight into the variety and educational value of the trail and learned about the diversity and richness of flora and fauna. With the help of a survey questionnaire, we found that the Mach learning path (also the Mach educational trail) is significantly better known among the surrounding residents than the others. We learned that awareness of nature increases with the age of respondents. We believe that educational institutions could also pay more attention to the Mach learning path, as it is ideal for analysis and interpretation, as it offers us a wealth of information and data about flora and fauna. We also conducted an in-depth interview with Mr Marjan Hren, author of the book *Slatenska dolina and Machova dediščina pod Gorjanci*, who as a child used to visit the cemetery with his parents,

and his attention was drawn to the neighbouring overgrown and abandoned grave of the Mach family. His parents told him everything they knew about this family, and he continued researching on his own. In 2015, the president of the Mali Slatnik Community Council told him that the municipality of Novo mesto planned to create a walking trail in every local community. For him, this meant the beginning of the revival of Mach's heritage and the beginning of the creation of the Mach learning path. In two years, locals and friends marked and equipped the Mach learning path to make it safe for visitors. The current attitude towards Mach's heritage is not the most exemplary, as it is maintained by only a few volunteers who, unfortunately, do not have any public financial resources.

6. DUHANIČ MARTINA

PRIDELAVA IN PREDELAVA OLJNIH BUČ Z ANALIZO NJIHOVE UPORABE

Mentor: dr. Jože Podgoršek

Pridelava oljnih buč ima v kmetijstvu pomembno vlogo, zlasti zaradi proizvodnje bučnega olja, ki je pri uporabnikih priljubljeno, zaradi svojih hranilnih vrednosti in edinstvenega okusa. Med letoma 2015 in 2023 so površine, namenjene pridelavi oljnih buč, doživele precejšnja nihanja. Leta 2016 je bila dosežena največja površina pridelovalnih zemljišč, 5.410 hektarjev. Vendar so te površine v naslednjih letih upadle, predvsem v letih 2018 in 2019. Do leta 2023 se je obseg pridelave zmanjšal na 2.968 hektarjev. Uporabnost bučnega olja sega od kulinarike – cenjeno je zaradi visoke vsebnosti zdravih maščob, mineralov ter vitaminov – do kozmetike in zdravstva, kjer se bučno olje uporablja zaradi svojih regenerativnih in zdravilnih lastnosti. Analiza prikazuje, da kljub padcem v pridelavi povpraševanje po bučnem olju še vedno ostaja stabilno. Raziskava obravnava pridelavo in predelavo oljnih buč ter proizvodnjo bučnega olja, s poudarkom na tradicionalnih postopkih in sodobnih pristopih na slovenskih kmetijah ter v oljarnah. V teoretičnem delu

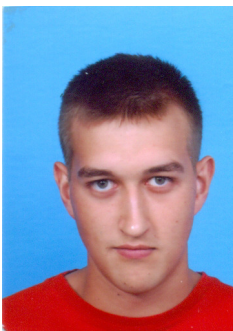
so predstavljeni zgodovina in izvor oljnih buč, njihova razširjenost po svetu in pri nas, botanične in morfološke značilnosti rastline ter različne sorte. Praktični del vključuje podrobno analizo pridelave oljnih buč na kmetiji Jurečič in obdelavo v oljarnah Fram in Petovar, z opisom metod toplega in hladnega stiskanja olja. Prav tako so prikazani pogoji za uspešno pridelavo, kot so pravi čas setve, vpliv svetlobe, vlage, sestava tal, kolobarjenje in varstvo pred boleznimi ter škodljivci.

THE PRODUCTION AND PROCESSING OF OIL PUMPKINS WITH THE ANALYSIS OF THEIR USE

The production of oil pumpkins plays an important role in agriculture, particularly due to the production of pumpkin seed oil, which is popular with consumers because of its nutritional value and unique taste. Between 2015 and 2023, the areas dedicated to the cultivation of oil pumpkins experienced significant fluctuations. In 2016, the maximum area of cultivated land was reached, at 5,410 hectares. However, these areas declined in the following years, most notably in 2018 and 2019. By 2023, the area under cultivation had decreased to 2,968 hectares. The uses of pumpkin seed oil range from cuisine – valued for its high content of healthy fats, minerals, and vitamins – to cosmetics and healthcare, where it is used for its regenerative and healing properties. The analysis shows that despite the declines in production, the demand for pumpkin seed oil remains stable. The research focuses on the cultivation and processing of oil pumpkins and the production of pumpkin seed oil, with an emphasis on traditional methods and modern approaches used by Slovenian farms and oil mills. The theoretical part presents

the history and origin of oil pumpkins, their distribution around the world and in Slovenia, as well as the botanical and morphological characteristics of the plant, including a description of various varieties. The practical part of the research includes a detailed analysis of oil pumpkin cultivation at the Jurečič farm and processing at the Fram and Petovar oil mills, describing the methods of hot and cold pressing of pumpkin seed oil. It also outlines the key conditions for successful cultivation, such as the appropriate sowing time, the influence of light, moisture, soil composition, crop rotation, and protection against diseases and pests.

7. POLJANEC BLAŽ

POSLOVNI NAČRT: RAZVOJ DOMAČE ŽIVINOREJSKE KMETIJE

Mentorica: dr. Mojca Kogovšek

Diplomska naloga je poslovni načrt posodobitve domače kmetije, ki je usmerjena v živinorejo in prodajo drv. Kmetija obdeluje 7 ha obdelovalnih površin, od tega 5 ha travnikov in 2 ha njiv, poleg tega ima v lasti tudi 12 ha gozda. V nalogi smo analizirali korake, ki so potrebni za samozaposlitev na kmetiji. Ugotovili smo, da je potrebna naložba v preureditev dela hleva, kjer trenutno še vedno ostaja vezana reja v sistem proste reje, potreben je tudi dokup strojev in opreme. Prišli smo do spoznanja, da bo potrebno izvesti ne le predvideno naložbo, pač pa tudi povečati tako obseg prodaje drv kot tudi povečati delež goveje živine. Z naložbo v preureditev hleva bomo izboljšali udobje živalim, hkrati pa zmanjšali čas dela. Naložba v stroje in opremo bo prinesla izboljšave v smislu lažjega opravljanja dela ter realizacijo dodatnih prihodkov iz naslova izvajanja strojnih uslug za druga kmetijska gospodarstva. Celotna načrtovana naložba znaša 118.700 EUR, le-ta bo delno financirana iz lastnih sredstev. Za financiranje večjega dela investicije pa bomo

najeli dolgoročni bančni kredit. Povečana letna prodaja dodatnih desetih pitancev, povečan obseg prodaje drv iz 160 m³ na 210 m³ letno ter izvedba strojnih uslug bodo doprinesli k povečanju prihodkov, in sicer v tolikšni meri, da bomo letno realizirali dohodek v višini 20.372,40 EUR. Izračuni neto denarnega toka prav tako pokažejo zadostno višino denarnih sredstev tako za pokritje stroškov kmetije in samozaposlitve na domači kmetiji kot tudi za vračilo kredita.

BUSINESS PLAN: DEVELOPMENT OF A DOMESTIC LIVESTOCK FARM

This paper presents a business plan for the renovation of a home farm active in livestock farming and firewood sales. The farm comprises seven hectares of arable land, including five hectares of meadows and two hectares of fields; furthermore, it owns 12 hectares of forests. In this paper, we analysed the steps required for self-employment at the farm. We determined that investing in the renovation of a part of a stable with tethered housing to convert it to a free-range system is necessary, as is the acquisition of machines and equipment. We realized that we will not only have to realise the intended investment but also increase the volume of firewood sales and the proportion of cattle. By investing in the renovation of the stable, we will increase animal comfort and reduce the time of work. The investment in machines and equipment will result in improvements in terms of easier work and realization of additional income from providing mechanical services to other agricultural holdings. The entire planned investment amounts to 118,700.00 EUR, which will be partly funded using our

own funds. In order to finance the greater proportion of the investment, we will apply for a long-term bank loan. The increased annual sale of additional ten fattening pigs, increased volume of firewood sales from 160 m³ to 210 m³ per year and the provision of mechanical services will contribute to income increase to the extent where the income of 20,372.40 per year will be realised. The calculation of net money flow also shows that the amount of funds is adequate to cover both the farm's costs and self-employment at a home farm and the loan reimbursement.

8. POJE DOMEN

MOŽNOST ZA UPORABO OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V DOMAČI OBČINI

Mentorica: Barbara Turk

Diplomska naloga se ukvarja z možnostmi za uporabo obnovljivih virov energije v domači občini Kočevje. V teoretičnem delu so predstavljeni viri energije na splošno, nato pa še obnovljivi viri energije, kot so biomasa, sončna energija, vetrna energija, geotermalna energija, hidroenergija in bioplin. Predstavljena je občina Kočevje in tamkajšnje možnosti za uporabo obnovljivih virov. V praktičnem delu je bila opravljena raziskava v obliki anketnega vprašalnika, ki ga je izpolnilo 106 anketirancev. Anketirance smo spraševali o stališčih do obnovljivih virov, o ovirah za prestop na obnovljive vire in o tem, kako ocenjujejo posamezne obnovljive vire. Potrdili smo dve hipotezi, da sta biomasa in sončna energija najprimernejši za uporabo v občini Kočevje ter da bi se večina prebivalcev v občini Kočevje odločila za uporabo obnovljivih virov. Zavrgli smo eno hipotezo, da bi se večina prebivalcev odločila za uporabo sončne energije. Pričujoče delo je lahko odskočna deska za lažjo implementacijo obnovljivih virov v občini Kočevje.

AN OPPORTUNITY TO USE RENEWABLE ENERGY SOURCES IN THE HOME MUNICIPALITY

The thesis focuses on the possibilities for the use of renewable energy sources in the home municipality of Kočevje. The theoretical part presents energy sources in general, followed by renewable energy sources such as biomass, solar energy, wind energy, geothermal energy, hydro energy, and biogas. The municipality of Kočevje is presented in this work along with the possibilities for using renewable energy sources in the area. The practical part includes a survey which was completed by 106 respondents. The respondents were asked about their views on renewable energy sources, the barriers to transitioning to renewable sources, and their evaluations of individual renewable energy sources. Two hypotheses were confirmed - biomass and solar energy are the most suitable for use in the municipality of Kočevje, and most residents of Kočevje would choose to use renewable energy sources, while one hypothesis was rejected - most residents would choose solar energy. This work can be used as a stepping stone for the easier implementation of renewable energy sources in the municipality of Kočevje.

9. ROJC DAVID

DELOVNO MESTO, KI SEM SI GA SAM USTVARIL - RESTAVRACIJA ROJC

Mentor: dr. Sebastjan Repnik

Diplomska naloga obravnava odprtje lastne restavracije s strežbo pijače in hrane, v kateri sem zaposlen kot samostojni podjetnik in njen lastnik. Najprej so navedene teoretične osnove za odprtje gostinskega obrata, ki so podlaga za praktično odprtje Restavracije Rojc. Glavni cilj diplomske naloge je predstaviti način uspešnega poslovanja s ponudbo sveže hrane in pijače domače pridelave lokalnih kmetovalcev in vinarjev, s čimer si bom zagotovil naklonjenost gostov, ki se bodo z veseljem in redno vračali. Izračuni so pokazali, da gostje pogrešajo raznolikost in svežino hrane. S takšno ponudbo se bom čim bolj približal njihovim željam in jih pritegnil k obisku za čim večjo poslovno uspešnost Restavracije Rojc. Tema diplomske naloge je predstavljena na podlagi lastne poslovne ideje, strokovnih virov in literature ter praktičnega znanja.

THE WORKPLACE I CREATED MYSELF - THE RESTAURANT "ROJC"

This thesis discusses the opening of my own restaurant where food and beverages are served and where I am employed as an independent entrepreneur and its owner. First I stated the theoretical foundations for the opening of a catering establishment, which were the basis for the practical opening of the Rojc Restaurant. The main objective of this thesis is to present a successful way of doing business by offering fresh food and beverages produced by local farmers and winemakers, which will enable me to win guests' affection, so that they will keep coming back regularly. The results showed that the guests miss diversity and freshness of food. With such an offer, I will get as close as possible to their wishes and attracted them to visit for the greatest possible business success of the Rojc Restaurant. The subject of the thesis is presented on the basis of my own business ideas, literature as well as practical experience.

10. JURENEC KATARINA

VPLIV VINA NA ZDRAVJE LJUDI

Mentor: dr. Julij Nemanič

Vinska trta in vino sta spremljevalca človeka že več tisočletij. Civilizacije narodov so v umetnosti ovekovečile vinsko trto in vino v slikah, kipih, pesmih, slavile so ju v filozofskih delih. V povezavi z vinom in vinsko trto so zapisani tudi številni citati iz Biblije. Slovenija je v Evropi in tudi v svetu ugledna vinorodna dežela. V vseh državah, ki gojijo vinsko trto, predstavlja vino prepoznavnost in avtohtoni original, ki ga enakega ni mogoče pridelati nikjer drugje. Zato velja za najbolj cenjeno, tradicionalno pijačo človeštva. Je sestavni del prehrane, del življenjskega sloga velikega deleža ljudi. Ker vino vsebuje tudi alkohol, je postalo tarča antialkoholnih gibanj v različnih državah sveta. Od sivih davnin obstajajo številni pisni viri, ki zagovarjajo vino kot zdravilo. Znano je priporočilo najslavnejšega grškega zdravnika Hipokrata (460–377 pr. n. št.), ki je priporočal vino kot del zdrave prehrane, za oskrbo ran kot antiseptika, za lajšanje bolečin pri porodu, itd. Vprašanje, kako vino vpliva na zdravje, je zato postalo privlačno za razne znanstvene raziskave in študije. V Sloveniji imamo za pridelavo vin najvišjih kakovosti zelo kakovostne

vinorodne lege in razvili smo pestro ponudbo vinskih slogov. V zadnjih desetletjih se je pri nas zelo dvignila kultura uživanja vina. V pričujoči diplomski nalogi smo prikazali vlogo vina v naši prehrani, posvetili smo se prednostim in slabostim uživanja vina ter ugotovili, kdo so tisti posamezniki, ki vino lahko uživajo in komu se žlahtna kapljica odsvetuje. Raziskali smo različne študije in raziskave, ki se nanašajo na vpliv vina na zdravje ljudi in na podlagi le-teh potrdili ali ovrgli zastavljene hipoteze. Z anketo in intervjujema smo ugotovili, da je osveščenost populacije glede kulture pitja vina zadovoljiva. S svojo diplomsko nalogo sem želela na podlagi raziskav dokazati, da pitje vina v zmernih količinah ugodno vpliva na naše zdravje. Eden izmed ciljev moje diplomske naloge pa je bil spodbuditi širšo množico ljudi, da se zave, da vino ni le pijača za opijanje, ampak da z zmernim pitjem koristimo svojemu zdravju, hkrati pa želim s svojo raziskavo prispevati k zmanjšanju prekomernega uživanja vina in povzdigniti kulturo pitja vina. »Kdor ne pije vina ob hrani, je prikrajšan za marsikateri užitek. Kdor pije vino napačno, pokvari užitek sebi in drugim« (De Richelieu – francoski pregovor).

THE IMPACT OF WINE ON HUMAN HEALTH

Vine and wine have been man's companions for thousands of years. Throughout history, civilizations have immortalized the vine and wine in their paintings, statues, and songs, as well as celebrated them in philosophical works. In addition, there are many references to vine and wine in the Bible. Slovenia is a prominent wine-growing country both in Europe and around the world. All countries that grow vine recognize the wine as an indigenous original that cannot be produced anywhere else. Thus, it is regarded as mankind's most valued traditional beverage. For many people, it is an integral part of their diet and lifestyle. Since wine

also contains alcohol, it has become the target of anti-alcohol movements around the world. There are many written sources that advocate the use of wine as medicine since ancient times. The famous Greek physician Hippocrates (460-377 BC) recommended one glass of wine a day as part of a healthy diet, as an antiseptic for wounds, and as a remedy for childbirth pains, etc. Therefore, various scientific studies and research have focused on how wine affects health. In this diploma thesis, the role of wine in our diet will be discussed, along with the health risks associated with excessive consumption. Our wine-growing areas in Slovenia produce wines of the highest quality, and we have developed a diverse range of wine styles. Our country has seen a significant increase in the consumption of wine in recent decades. This diploma thesis demonstrates the importance of wine in our diet, explores the advantages and disadvantages of wine consumption, and determines who can consume wine and for whom it is not recommended. In order to confirm or refute the hypotheses set forth, we conducted various studies and research related to the influence of wine on human health. Through surveying and interviewing, we found that the population is aware of wine drinking culture to a satisfactory degree. The purpose of my thesis was to prove, based on research, that drinking wine in moderation is beneficial to our health. In my thesis, I aimed to raise awareness that wine is not just a drink to get intoxicated, but that moderate drinking can be beneficial to our health, and through my research, I hope to contribute to reducing excessive consumption of wine and to raise the culture of wine drinking. »Whoever does not drink wine with food is deprived of many pleasures. Whoever drinks wine wrongly spoils the pleasure of himself and others« (De Richelieu – French proverb).

11. STARIČ NASTJA

DELOVNO MESTO, KI SEM SI GA SAMA USTVARILA – TURISTIČNA AGENCIJA SVET

Mentor: dr. Sebastjan Repnik

V diplomskem delu predstavim pojem turizem in njegov zgodovinski razvoj, ki je vplival na razvoj turističnih agencij vse do današnjih dni. V nadaljevanju opišem, kako lahko postanemo turistični vodnik in kako lahko odpremo svojo lastno turistično agencijo v Sloveniji. Za boljši pregled nad turističnim trgom primerjam poslovanje turističnih agencij v Sloveniji in tujini. Na primeru odprtje lastne turistične agencije Svet izdelam poslovni načrt z lastnimi predlogi turističnih produktov in analizo turističnega trga. Glavne ugotovitve anketne raziskave se nanašajo na pričakovanja anketiranih mladih v turizmu na področju turističnih potovanj, pri čemer je bilo ugotovljeno, da si večina anketirancev želi cenovno ugodne turistične produkte z dobro kakovostjo. Več kot polovica anketirancev bi potovala s turistično agencijo Svet tako po Sloveniji kot tujini. Večina anketirancev meni, da danes v Sloveniji primanjkuje turističnih agencij, namenjenih samo mladim. Namen naloge je preveriti ekonomsko upravičenost te poslovne ideje in

preučiti dejavnike tveganj, ki bi lahko vplivali na uspešnost poslovanja. Z diplomskim delom sem dosegla vse zastavljene cilje.

THE WORKPLACE I CREATED MYSELF - THE TRAVEL AGENCY "SVET"

In my diploma thesis, I present the concept of tourism and its historical development, which has influenced the development of travel agencies up to the present day. In the following, I describe how you can become a tour guide and how you can open your own travel agency in Slovenia. For a better overview of the tourism market, I compare the operations of travel agencies in Slovenia and abroad. Using the example of opening my own travel agency Svet, I create a business plan with my own proposals for tourism products and an analysis of the tourism market. The main findings of the survey relate to the expectations of young people surveyed in tourism in the field of tourist travel, and it was found that the majority of respondents want affordable tourist products with good quality. More than half of the respondents would travel with the travel agency Svet both in Slovenia and abroad. The majority of respondents believe that today there is a lack of travel agencies aimed solely at young people in Slovenia. The purpose of the diploma thesis is to verify the economic viability of this business idea and examine the risk factors that could affect the success of the business. With my thesis, I have achieved all the set goals.

12. GORENC MIŠEL

POVEČANJE DOHODKA NA MANJŠI VINOGRADNIŠKI KMETIJI Z ODPRTJEM DOPOLNILNIH DEJAVNOSTI

Mentor: dr. Jože Podgoršek

V diplomski nalogi je predstavljena manjša vinogradniška kmetija v občini Šentjernej, ki trenutno zagotavlja preživetje enemu družinskemu članu. Namen diplomske naloge je ugotoviti, ali bi z dodajanjem dopolnilnih dejavnosti kmetija lahko ponudila dodatno delovno mesto. Ob tem sta v diplomskem delu predstavljena teoretični okvir s pregledom literature in zakonodaje ter trenutno poslovanje kmetije. Detajlno so prikazani tako letni stroški kot prihodki od trenutnih dejavnosti na kmetiji. Predstavljen je tudi poslovni načrt, po katerem bi z dodajanjem dopolnilne dejavnosti turizma na kmetiji povečanje prihodkov lahko zagotovilo preživetje še enemu družinskemu članu. Podrobno so ocenjeni tako stroški kot prihodki ob dodajanju dopolnilne dejavnosti in predviden letni izid poslovanja.

INCREASING INCOME ON A SMALLER VINEYARD FARM BY OPENING SUPPLEMENTARY ACTIVITIES

The thesis presents a small vineyard farm in the municipality of Šentjernej, which currently provides a livelihood for 1 family member on the farm. The purpose of the thesis is to determine whether the farm could offer an additional livelihood by adding supplementary activities. In addition, the thesis presents a theoretical framework with a review of literature and legislation and current operations on the farm. Detailed annual costs and revenues from current activities on the farm are also presented in thesis. In addition, business plan is described, in which the addition of a supplementary activity of a tourist farm could provide additional livelihood for another family member. Both costs and revenues from adding a supplementary activity and the expected annual business result are estimated in detail.

13. SLAK NIK

IDENTIFIKACIJA DEJAVNIKOV (NE)TRAJNOSTNE RABE VODE V GOSPODINJSTVIH

Mentorica: dr. Mojca Kogovšek

V diplomski nalogi se osredotočam na navade, odnos in ozaveščenost gospodinjstev glede varčne in trajnostne rabe vode. V teoretičnem delu preučim pomen vode kot omejenega naravnega vira, ključne vidike trajnostnega upravljanja z vodo ter zakonsko ureditev na tem področju. V empiričnem delu predstavim raziskavo, izvedeno z uporabo spletnega anketnega vprašalnika, v kateri je sodelovalo 105 anketirancev. Rezultati raziskave kažejo, da se večina anketirancev zaveda pomena varčevanja z vodo, kar potrjujejo njihove vsakdanje navade, kot so zapiranje pipe med umivanjem zob, uporaba pralnega stroja in pomivalnega stroja šele, ko sta polna, ter zbiranje deževnice. Prav tako je opazno, da so anketiranci pripravljeni podpreti strožje ukrepe in vlagati v naprave za varčevanje vode, čeprav velik vpliv nanje še vedno predstavljajo finančne spodbude. Ugotovitve naloge ponujajo vpogled v trenutno stanje ozaveščenosti in vedenja prebivalcev ter predstavljajo podlago za nadaljnje raziskave in razvoj politik na področju trajnostne rabe vode.

THE IDENTIFICATION OF FACTORS OF (UN)SUSTAINABLE WATER USE IN HOUSEHOLDS

The present thesis focuses on the habits, attitudes, and awareness of households regarding efficient and sustainable water use. The theoretical part presents the importance of water as a limited natural resource, the key aspects of sustainable water management, and the relevant legal framework. The empirical part reports the results of a survey conducted in the form of an online questionnaire completed by 105 respondents. The results of the survey show that most respondents are aware of the importance of water conservation, as confirmed by their everyday habits, such as turning off the tap while brushing teeth, using washing machines and dishwashers only when full, and collecting rainwater. It is also evident that respondents are willing to support stricter measures and invest in water-saving devices, although financial incentives still have a significant influence on them. The findings of the thesis provide insight into the current state of awareness and behaviour of the population and serve as the basis for further research and the development of policies in the field of sustainable water use.

14. JAMNIK TJAŠA

VPLIV RAZLIČNIH DEJAVNIKOV NA TRAJNOSTNO NAKUPNO VEDEDJE POTROŠNIKOV

Mentorica: dr. Mojca Kogovšek

Namen diplomske naloge je raziskati, kako potrošniki zaznavajo trajnostne izdelke in katere dejavnike upoštevajo pri odločitvi za njihov nakup. V teoretičnem delu so opredeljeni pojmi trajnostnega razvoja, trajnostnega potrošništva in trajnostnega trženja ter predstavljeni izzivi in priložnosti, s katerimi se podjetja srečujejo pri uvajanju trajnostnih praks. Empirični del temelji na anketi med slovenskimi potrošniki, ki je pokazala, da trajnostne izdelke prepoznavajo kot pomembne, vendar jih pogosto ovira višja cena in pomanjkanje informacij. Analiza potrjuje, da so za spodbujanje nakupov ključni dostopne informacije, izobraževanje in učinkovita komunikacija. Diplomska naloga na podlagi ugotovitev predlaga ukrepe, s katerimi bi podjetja lahko okrepila zaupanje potrošnikov ter povečala konkurenčno prednost na trgu trajnostnih izdelkov.

THE INFLUENCE OF VARIOUS FACTORS ON CONSUMERS' SUSTAINABLE PURCHASE BEHAVIOUR

The purpose of this thesis is to explore how consumers perceive sustainable products and which factors influence their purchasing decisions. The theoretical part defines the concepts of sustainable development, sustainable consumption, and sustainable marketing, and presents the challenges and opportunities companies face when adopting sustainable practices. The empirical part is based on a survey among Slovenian consumers, showing that while sustainable products are considered important, their purchase is often hindered by higher prices and a lack of information. The analysis confirms that accessible information, education, and effective communication are key to encouraging purchases. Based on the findings, the thesis proposes measures for companies to strengthen consumer trust and increase their competitive advantage in the sustainable products market.

15. ZRNEC JAN

EKONOMIKA DRUŽINSKE KMETIJE ZRNEC Z MOŽNOSTJO ZA ŠIRITEV

Mentorica: dr. Mojca Kogovšek

V diplomski nalogi je prikazan trenutni finančni položaj domače kmetije, na kateri redimo 20 krav rjave pasme ter 10 do 15 glav mlade živine. Kmetija se poleg živinoreje ukvarja z gozdarstvom in pridelavo krompirja. Ključni izziv predstavlja dotrajan hlev, zato je cilj v prihodnje postaviti nov, sodoben hlev. V diplomski nalogi preverim, ali je naložba izvedljiva. Po izvedeni naložbi predvidevam bistveno povečanje staleža živine. Izgradnja novega hleva bo prinesla pomemben napredek z vidika produktivnosti, dodatne prednosti bodo boljše splošno počutje živali, čistejše okolje, manj bolezni in poškodb. Delo bo potekalo bistveno lažje in učinkovitejše. Celotna načrtovana naložba znaša 263.000 EUR in bo finančno izvedljiva. Delno bo financirana iz lastnih sredstev, ostalo z nepovratnimi evropskimi in občinskimi sredstvi. Povečana letna prodaja mesa, mleka, drv, kakovostnega lesa in krompirja bo v prvem letu po izvedeni naložbi prinesla dohodek v višini 112.045 EUR.

THE ECONOMY OF THE FAMILY FARM ZRNEC WITH THE POSSIBILITY FOR EXPANSION

The thesis shows the current financial situation of the domestic farm, where we raise 20 brown cows and 10 to 15 young livestock. In addition to livestock farming, the farm is engaged in forestry and potato production. The key challenge is the dilapidated stable, so the goal is to build a new modern stable in the future. In the thesis, I check whether the investment is feasible. After the investment is made, we expect a significant increase in the livestock stock. The construction of the new stable will bring significant progress in terms of productivity, an additional advantage is better general well-being of the animals, a cleaner environment, fewer diseases and injuries. The work will be significantly easier and more efficient. The total planned investment amounts to EUR 263.000 which will be financially feasible. It will be partially financed from our own funds, the rest from non-refundable European and municipal funds. Increased annual sales of meat, milk, firewood, quality wood and potato in the first year after the investment will bring income in the amount of 112.045 EUR.

16. RETELJ VESNA

ZADRUGE IN ZADRUŽNIŠTVO NA SLOVENSKEM; PREDSTAVITEV DOBRIH PRAKS – KZ KRŠKO

Mentorica: Milena Bartelj

V diplomski nalogi so predstavljeni zadružništvo in zadruge na Slovenskem ter njihov vpliv na razvoj kmetijstva. V teoretičnem delu je predstavljena kratka zgodovina zadružništva, sledi podrobnejša predstavitev delovanja zadrug, njihovo število in število zaposlenih v samostojni Sloveniji. Navedene so vrednote in načela zadrug ter njihove prednosti in slabosti. Sledi opis primera Kmečke zadruge Krško, z.o.o. kot primera dobre prakse. Podrobneje je analizirano njeno poslovanje in razvoj. Raziskovalni del temelji na analizi poslovnih izkazov ter na intervjuju z direktorjem zadruge, ki je orisal aktualno delovanje in izzive zadruge. V sklepnih ugotovitvah je podana potrditev oziroma ovrženje hipotez o številu zadrug, njihovem poslovanju in poslovanju Kmečke zadruge Krško z.o.o.

COOPERATIVES AND THE COOPERATIVE SYSTEM IN SLOVENIA; PRESENTATION OF GOOD PRACTICES – KZ (COOPERATIVE) KRŠKO

This thesis examines the cooperative movement and agricultural cooperatives in Slovenia, focusing on their role in the development of agriculture. The theoretical section offers a brief historical overview of cooperatives, followed by a detailed analysis of their structure, number, and employment levels in Slovenia. It also highlights the core values and principles of cooperatives, as well as their key strengths and weaknesses. The empirical section presents a case study of Kmečka zadruga Krško z.o.o. as an example of good practice, providing an indepth review of its business operations and growth. The research is based on an analysis of financial statements and an interview with the cooperative's director, who provides insight into the current operations and challenges faced by the organization. The thesis concludes by assessing the validity of the initial hypotheses regarding the number and performance of cooperatives, as well as the business operations of Kmečka zadruga Krško, z.o.o. and provides evidence-based confirmations or refutations.

17. KRISTAN JURE

ZNAČILNOSTI DIVJADI IN NJENEGA ŽIVLJENJSKEGA PROSTORA TER NJENO UPRAVLJANJE NA OBMOČJU LOVIŠČA PADEŽ

Mentorica: mag. Urška Ogrinc

V teoretičnem delu smo predstavili geografske značilnosti lovišča Padež. Raziskali smo habitatne tipe na tem območju, vegetacijski oris in rastiščne tipe. Ugotavljali smo obseg zavarovanih območij in ekološko povezljivost med sosednjimi lovišči. Seznanili smo se s pravnimi predpisi, ki urejajo področja upravljanja divjadi, lovstva in gospodarjenja z gozdom. Preučili smo cilje in postopek upravljanja divjadi. Navedli in opisali smo divjad v lovišču Padež. Opisali smo negativen in pozitiven vpliv divjadi na okolje ter predstavili seznam in kratko vsebino pravnega varstva divjadi in njenega okolja v Sloveniji. V praktičnem delu smo predstavili zbrane podatke o monitoringu, ukrepih, ki jih izvajajo lovci, ter odvzemu divjadi in povzročeni škodi zaradi divjadi. Podatke smo zbrali za obdobje štirih let, in sicer od 2021 do 2024. Drugi del praktične vsebine naloge vsebuje opis petih terenskih opazovanj, kjer smo se seznanili z načinom monitoringa divjadi, načinom izvajanja biomeliorativnih ukrepov in ogledom lovskih objektov. Tretji del praktičnega dela je zapis intervjuja upravljavca v lovišču Padež.

CHARACTERISTICS OF WILD GAME AND ITS HABITAT AND ITS MANAGEMENT IN THE PADEŽ HUNTING AREA

In the theoretical part of the diploma, we have presented the geographical peculiarities and the properties of the surface of the Padež hunting grounds. We have researched the habitat types of the region, described the flora and plant growth types and discovered to which degree the local region is secured under ecological protection and the connections between neighbouring hunting grounds. Reader will be acquainted with the laws and regulations that govern hunting forestry, farming land, nature, habitats and the management of wildlife. We have described the different game species found in the Padež hunting grounds. We have also described the positive and negative consequences of animal activity and highlighted the legal goals and methods of hunting ground and game management in Slovenia. In the practical work we have gathered and presented information about monitoring and various measures used by to manage the hunting grounds, as well as information about the game cull and the damage they cause. The information was gathered in a 4-year-period between 2021 and 2024. The second part of the practical work is composed of five field observations, where we observed how the manager monitored and carried out the land improving measures, the local environment and hunting structures. The third and final part consists of the interview with a hunter-manager.

18. KUPLEN SABRINA MARIJA

VEGETARIJANSKA RESTAVRACIJA SABRINA: POSLOVNI NAČRT

Mentorica: dr. Metka Kogovšek

V diplomski nalogi sem se posvetila pripravi poslovnega načrta za odprtje vegetarijanske restavracije, ki temelji na zdravih prehranjevalnih navadah. V teoretičnem delu sem preiskala različne razloge za izločitev mesne prehrane z jedilnika in analizirala rezultate predhodnih raziskav glede prednosti ter pomanjkljivosti vegetarijanske prehrane. V empiričnem delu sem izvedla raziskavo z uporabo spletnega anketnega vprašalnika. Proučila sem obstoječo vegetarijansko in vegansko ponudbo. Izdelala sem finančne projekcije in oblikovala trženjsko strategijo. Poslovna ideja je finančno izvedljiva. Rezultati so pokazali možnost uspešne realizacije poslovne ideje odprtja vegetarijanske restavracije in njenega dolgoročnega razvoja. Na območju Dolenjske ni nobene restavracije, ki bi ponujala izključno vegansko oz. vegetarijansko prehrano, obstaja pa nekaj restavracij, ki so naklonjene veganom in vegetarijancem in ki na svoje jedilne liste vključujejo le nekaj vegetarijanskih menijev, kar je neposredna prednost za realizacijo mojega projekta.

THE VEGETARIAN RESTAURANT "SABRINA": BUSINESS PLAN

In my thesis, I focused on preparing a business plan for opening a vegetarian restaurant based on healthy eating habits. In the theoretical part, I investigated various reasons for removing meat from the menu and analyzed the findings of previous research on the advantages and disadvantages of a vegetarian diet. In the empirical part, I conducted research using an online questionnaire. I studied the existing vegetarian and vegan offer. I made financial projections and designed a marketing strategy. The business idea is financially feasible. The results showed the possibility of successful realization of the business idea of opening a vegetarian restaurant and its long-term development. In the Dolenjska region, there is no restaurant that offers exclusively vegan or vegetarian food, but there are a few restaurants that are friendly to vegans and vegetarians, which include only a few vegetarian menus in their menus, which is a direct advantage for the realization of my project.

19. PETRAČ MARIJA ANTONELA

POSLOVNI NAČRT TURISTIČNE AGENCIJE PALMERA

Mentorica: dr. Metka Kogovšek

Somentor: dr. Sebastjan Repnik

Diplomska naloga predstavlja poslovni načrt turistične agencije Palmera, ki se osredotoča na organizacijo in prodajo turističnih produktov. Namen naloge je preučiti tržne možnosti, zagotoviti ekonomsko učinkovitost podjetja, oblikovati poslovno strategijo. V teoretičnem delu so obravnavani značilnosti trga, finančni vidiki in marketing v turizmu. Analiza trga vključuje oceno konkurence, povpraševanja in razdelitev strank po skupinah. Praktični del prikazuje finančni načrt, turistične produkte, promocijske dejavnosti, določanje cen ter načine za povečanje zadovoljstva strank. Naloga izpostavlja turistično ponudbo in marketinške strategije ter zagotavlja, da bo agencija dolgo uspešna na trgu.

THE BUSINESS PLAN OF THE TRAVEL AGENCY "PALMERA"

The thesis presents a business plan for the Palmera travel agency, which focuses on the organization and sale of tourist products. The purpose of the thesis is to examine market opportunities, ensure the economic efficiency of the company, and shape a business strategy. The theoretical part discusses market characteristics, financial aspects, and marketing in tourism. Market analysis includes an assessment of competition, demand, and division of customers into groups. The practical part presents a financial plan, tourist products, promotional activities, pricing, and ways to increase customer satisfaction. The thesis highlights the tourist offer and marketing strategies and ensure that the agency will be successful in the market for a long time.

20. DOVGAN ALEŠ

KULTURA IN NAČIN ŽIVLJENJA ZAPORNIKOV IN ZAPOSLENIH V ZAVODU ZA PRESTAJANJE KAZNI ZAPORA DOB PRI MIRNI

Mentorica: dr. Lea Kužnik

Diplomska naloga raziskuje institucionalno in zaporniško kulturo v Zavodu za prestajanje kazni zapora Dob pri Mirni. S poudarkom na vsakdanjih izkušnjah obsojencev in zaposlenih analizira vpliv formalnih in neformalnih pravil, norm ter odnosov na življenje znotraj zavoda. Pri raziskovalnem delu so bile uporabljene kvalitativne metode, predvsem polstrukturirani intervjuji, analiza dokumentov in opazovanje z udeležbo. Ugotovitve kažejo na kompleksno prepletenost moči, hierarhije, rutine in subkulture, ki oblikujejo vedenjske vzorce, identiteto ter možnost za rehabilitacijo. Naloga opozarja na pomen človeškega pristopa, doslednosti pravil in institucionalne podpore za učinkovito resocializacijo ter varno, profesionalno okolje.

THE CULTURE AND WAY OF LIFE OF PRISONERS AND EMPLOYEES AT DOB PRI MIRNI PRISON

Thesis explores the institutional prison culture in Dob at Mirna Correctional Facility. It analyses what formal and informal rules, norms, and relationships shape life inside the institution, focusing on the daily experiences of inmates and staff respectively. A qualitative research approach was used, especially semi-structured interviews, document analyses, and observation with attendance. The findings show a complex interplay of power, hierarchy, routine, and subculture. All of the latter influence behaviour patterns, identity, and probability for rehabilitation as well. The study warns the importance of a human approach, rule consistency, and institutional support fostering effective integration and a safe, professional environment.

21. KASTELIC ZARA

INTERPRETACIJA NARAVE NA BOBROVI UČNI POTI

Mentorica: Barbara Turk

Tema diplomske naloge se navezuje na raziskovanje učnih poti, njihove definicije, namen ter prednosti in pomanjkljivosti. Preko naloge smo raziskali uporabo učnih poti in potek temeljnih načrtov interpretacije. Pri načrtovanju interpretacije smo si postavili vprašanja, kot so: zakaj želimo interpretirati, komu je namenjena interpretacija, kaj interpretiramo, katere zgodbe želimo vključiti, kakšni so cilji interpretacije in katere medije želimo uporabiti. V diplomski nalogi smo si zastavili tri ključne hipoteze, preko katerih smo raziskovali uporabnost in namen gozdnih učnih poti pri učencih 7. razreda, saj smo želeli raziskati, koliko jim pomeni učenje v naravi ter kako jim lahko na bolj zabaven in poučen način predstavimo šolski učni načrt. Učence 7. razreda smo povabili na Bobrovo učno pot v Straži in jim uro naravoslovja predstavili na terenu, vendar še vedno v povezavi s temami, ki so jih obravnavali v šolskem letu. Preko učenja v naravi smo ugotovili, da so učenci veliko dovzetnejši za učenje v naravi kot v šolskih klopeh. Z uporabo delovnih listov

smo združili poučen in zabaven način učenja, pri tem pa učence spodbudili k samostojnemu razmišljanju o naravi, ekosistemih in živalskem svetu. Njihova mnenja so pripomogla k naši analizi o tem, kako so učne poti urejene in kaj bi lahko na njih še spremenili oziroma izboljšali, da bi bile razumljive in poučne za vse starostne skupine in za ljudi z različnim predznanjem o naravi.

THE INTERPRETATION OF NATURE ON THE BEAVER LEARNING PATH

The topic of the diploma thesis concerns the exploration of learning trails, their definitions and purpose, as well as their advantages and disadvantages. Through the assignment, we investigated the use of learning trails and the flow of basic plans of interpretation. When planning the interpretation, we asked ourselves questions such as: why do we want to interpret, who is the interpretation intended for, what are we interpreting, which stories do we want to include, what are the goals of this interpretation and which media do we want to use. In the diploma thesis, we set three key hypotheses through which we investigated the usefulness and purpose of forest learning trails for 7th grade pupils, as we wanted to investigate how much learning in nature means to them, and how we can present the school curriculum to them in a more entertaining and informative way. We invited the pupils of the 7th grade to the Beaver Learning Trail (Bobrova učna pot) located in Straža, and presented them with a nature science lesson in the field, and still in connection with the topics they discussed during the school year. Through learning in nature, we realized that pupils are much more receptive to learning in nature than at school desks. By using

worksheets, we combined an educational and fun way of learning, while encouraging pupils to think independently about nature itself, ecosystems and the animal world. Their opinions contributed to our analysis of how learning trails are organized and what could be changed or improved about them in order to make them understandable and instructive for all age groups and for people with different prior knowledge of nature.

22. KOZLEVČAR TEJA

PREDNOSTI IN TVEGANJA PRI PREUSMERITVI DOMAČE KMETIJE V EKOLOŠKO KMETOVANJE IN KONJEREJO

Mentorica: Milena Bartelj

Somentorica: Barbara Turk

Ekološko kmetijstvo je odgovor na vprašanja o okoljski problematiki. V zadnjem času se vse več kmetij odloči za ta način pridelave. V diplomski nalogi so preučene možnosti, kako domačo kmetijo preusmeriti v ekološko kmetovanje. Ekološko kmetijstvo se zdi smiselno zaradi ohranjanja narave. Poleg tega obstaja možnost, da bi domačo kmetijo iz mešane reje preusmerili v konjerejo. Na kmetiji bi bila poleg konjereje v toplejših mesecih tudi šola jahanja, kjer bi izkušnje s konji omogočili tako otrokom kot starejšim. V okviru diplomske naloge je bila izdelana analiza SWOT, s katero so bile pridobljene informacije o prednostih, slabostih, priložnostih in nevarnostih ob preusmeritvi kmetije

ADVANTAGES AND RISKS OF TRANSITIONING A HOME FARM INTO ORGANIC FARMING AND HORSE BREEDING

Organic farming is the answer to questions about environmental issues. Recently, more and more farms are opting for this way of production. This thesis examines the possibilities of converting a home farm to organic farming. Organic farming seems to be a sensible choice for nature conservation reasons. In addition, there is the possibility of converting our home farm from mixed farming to horse breeding. In addition to horse riding, the farm would also have a riding school in the warmer months, where children and older people could have experience of horses. A SWOT analysis was carried out as part of the thesis to obtain information on the advantages, disadvantages, opportunities and threats of converting the farm.

23. ZAJEC UROŠ

POSLOVNI NAČRT KMETIJE ZAJEC TER ANALIZA GOVEDOREJE IN OVČEREJE V SLOVENIJI

Mentorica: Milena Bartelj

Somentorica: Barbara Turk

V diplomski nalogi je predstavljeno stanje v slovenski živinoreji in ovčereji. Število govedorejskih kmetij v Sloveniji se je v zadnjih 24 letih zmanjšalo za več kot polovico, število ovčerejskih pa povečalo za 15 odstotkov. Število rejenih govedi se je od osamosvojitve Slovenije zmanjšalo za skoraj 30.000 živali, število ovc na kmetijskih gospodarstvih pa povečalo za skoraj petkrat. V poslovnem načrtu kmetije Zajec je razvidno, da bi kmetija poslovala rentabilno, vendar obstajajo visoka tveganja, na katere je treba paziti. S širitvijo kmetije se pridobi eno delovno mesto, prihodki kmetije pa se povečajo skoraj za tretjino.

THE BUSINESS PLAN OF THE ZAJEC FARM AND THE ANALYSIS OF CATTLE AND SHEEP FARMING IN SLOVENIA

The thesis presents the situation in Slovenian cattle and sheep farming. The number of cattle farms has more than halved in the past 24 years, while the number of sheep farms has increased by 15 %. Since independence, the number of reared cattle has decreased by nearly 30,000 animals. Meanwhile, the number of sheep on agricultural holdings has almost quintupled. The business plan for the “Zajec” farm shows that the farm is operating profitably, but there are significant risks that need to be monitored. By expanding the farm, one additional job position is created, and the farm’s income increases by almost one third.

24. OGOREVC MONIKA

NOVI OKUSI PINJENCA

Mentorica: Andreja Gril Novak

Somentor: Matej Zore

V diplomski nalogi sem raziskovala problematiko ter možnost predelave in prodaje pinjenca. S predelavo pinjenca se trenutno ukvarjajo le tri slovenske mlekarne, v standardnih obratih se zavrže kot odpadni produkt. Z raziskavo sem želela ljudi opozoriti na delež zavržene hranilno bogate hrane, ki bi jo lahko v celoti uporabili. V okviru raziskave sem ustvarila nov mlečni izdelek Pinjenko, proizveden iz tradicionalnega pinjenca, in ga obogatila s svežimi okusi. Za lažje vpeljevanje izdelka na tržne police sem opravila analizo konkurence ter izdelek javno predstavila potencialnim strankam. Da bi ugotovila, ali je izdelek tržno zanimiv in ali ima prodajni potencial, sem ga pod okriljem višje strokovne šole Grm Novo mesto predstavila na raznih sejnih. Od strank sem pridobila povratne informacije o ustreznosti okusov, cene in embalaže ter mnenja o izdelku. Odziv udeležencev je pokazal pozitivno

naravnost in veliko zanimanje do izdelka, kar kaže na naraščajočo priljubljenost tovrstnih mlečnih izdelkov na slovenskem trgu.

NEW BUTTERMILK FLAVOURS

In this thesis, I investigated the challenges and prospects of processing and marketing buttermilk. Just three Slovenian dairies currently process buttermilk - it is discarded as waste in regular businesses. With my research, I wanted to draw attention to the proportion of wasted nutrient-rich food which could be utilised in its entirety. Within the scope of this research, I created a new dairy product, Pinjenko, made from traditional buttermilk, and enriched it with fresh flavours. To facilitate its introduction to the market shelves, I conducted a competition analysis and presented the product to potential customers. In order to determine market interest and sales potential of my product, I presented it at various fairs under the guidance of the Grm Novo mesto higher vocational college. I received feedback about the suitability of flavours, pricing, and packaging and collected opinions about the product. The responses were positive and showed great interest, which indicates a growing popularity of such dairy products on the Slovenian market.

25. TEKAVEC ANJA

TURISTIČNA AGENCIJA POTUJEMO KOT POSLOVNA PRILOŽNOST

Mentor: dr. Sebastjan Repnik

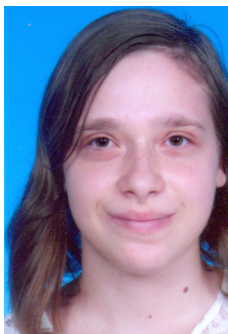
V diplomski nalogi sem predstavila idejno zasnovo lastne turistične agencije Potujemo. Njena glavna cilja sta spodbujanje domačega turizma in ozaveščanje Slovencev o lepotah naše države. Slovenija ponuja izjemno raznoliko naravno in kulturno dediščino, vendar ima pogosto le funkcijo tranzitne države. Toda slovenski turizem ima možnosti, da tranzitne goste zadrži. V nalogi predstavljam štiri turistične produkte, prilagojene slovenskemu trgu, s katerimi bi v okviru svoje turistične agencije privabljala domače turiste. V sklopu anketnega vprašalnika sem izvedla raziskavo na vzorcu 80 oseb. Želela sem ugotoviti, kakšna je njihova pripravljenost za dopustovanje v Sloveniji glede na ponujene turistične produkte in koliko bi bili pripravljeni plačati zanje. V teoretičnem delu naloge sem obravnavala razvoj turizma skozi čas in začetke prodaje organiziranih turističnih paketov. Cilje diplomske naloge, ki se nanašajo na odprtje turistične agencije Potujemo, sem dosegla. Namen naloge je bil ugotoviti, ali je zasnovana poslovna ideja

ekonomsko rentabilna, kar sem ugotavljala s pomočjo anketne raziskave in izdelave poslovnega načrta.

THE TOURIST AGENCY "POTUJEMO" AS A BUSINESS OPPORTUNITY

In this thesis, I present the conceptual design of my own travel agency Potujemo (eng. We Travel), whose primary aims are to promote domestic tourism and to raise Slovenians' awareness of their country's natural and cultural richness. Although Slovenia possesses an exceptionally diverse natural and cultural heritage, it is often perceived merely as a transit destination. Nevertheless, these circumstances also present significant opportunities for the Slovenian tourism sector to retain such visitors. Within the thesis, I propose four tourist products tailored to the domestic market, designed to attract and engage domestic tourists. As part of a survey, research was conducted on a sample of 80 individuals to determine their willingness to spend holidays in Slovenia, taking into account the offered tourist products, as well as their readiness to pay for such services. The theoretical part of the thesis addresses the development of tourism over time and the origins of organized package tours. The thesis accordingly demonstrates the potential of the travel agency Potujemo, as, through the survey and the business plan, my study establishes the economic viability of the proposed business idea, which is also the primary aim of the research.

26. ROBIČ JANA

PRIMERJAVA UPRAVLJANJA NARAVNIH REZERVATOV NA PRIMERU REŠKEGA JEZERA IN ZELENCEV

Mentorica: Jana Goršin Fabjan

Namen moje diplomske naloge je bil dobiti vpogled v razlike in podobnosti pri upravljanju naravnih rezervatov Reško jezero in Zelenci ter načinu obveščanja obiskovalcev obeh naravnih rezervatov. Želela sem tudi izpostaviti pomen vzpostavljanja in ohranjanja naravnih rezervatov za ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst. Zanimala sta me mnenje prebivalcev Kočevske Reke o podpori naravnemu rezervatu Reško jezero ter njihovo zavedanje o pomenu ohranjanja tega območja in njegovih ključnih rastlinskih in živalskih vrst. Podatke sem pridobila s pomočjo ankete. Osredotočila sem se na upravitelja naravnih rezervatov Reško jezero in Zelenci. Zanimali so me cilji varstva, načrti upravljanja, režimi obiskov in glavni izzivi, s katerimi se soočata oba rezervata. Na podlagi rezultatov anket sem ugotovila, da prebivalci Kočevske Reke poznajo pomen in podpirajo upravljanje naravnega rezervata Reško jezero. Upravljavca sta podobnega mnenja, in sicer da so v obeh rezervatih vidni posegi in da se pojavljajo različni problemi pri upravljanju.

COMPARISON OF THE MANAGEMENT OF NATURE RESERVES USING THE EXAMPLE OF LAKE REŠKO AND ZELENCI

The purpose of my thesis was to gain insight into the differences and similarities of management of nature reserves Reško jezero and Zelenci; to gain insight into the differences and similarities in how visitors of both nature reserves are being informed; to highlight the importance of establishing and preserving nature reserves to conserve animal and plant species. I was interested in both whether the residents of Kočevska Reka support the Reško jezero nature reserve, as well as in their awareness of the importance of preserving this area and its animal and plant species. I obtained the needed information through a survey. I also focused on the managers of Reško jezero nature reserve and Zelenci nature reserve. I was interested in conservation objectives and goals, the acquisition of both management plans, visiting regimes and the main challenges the two reserves face. Based on the survey results, I learned that the residents of Kočevska Reka support the management of Reško jezero nature reserve and understand how important the reserve is. Managers of both nature reserves are facing similar problems with visible interventions in said reserves and various other management problems.

27. KARTUŠ JANJA

PTICE BREŽIŠKEGA JEZERA

Mentor: Anton Goršin

Namen naloge je bil preučiti vrste ptic, ki se pojavljajo ob in na Brežiškem jezeru v jesenskem, zimskem in spomladanskem času. Poleg tega smo želeli raziskati potencial jezera kot učnega objekta za prepoznavanje vodnih in obvodnih ptic. Ptice imajo namreč pomembno vlogo v ekosistemi in prispevajo k biotski raznovrstnosti. Pri izdelavi naloge smo sodelovali tudi z Društvom za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, ki nam je omogočilo dostop do nekaterih podatkov o tukajšnjih vrstah ptic. Na podlagi literature in 12 terenskih popisov, izvedenih med novembrom 2023 in aprilom 2024, smo zabeležili vrste ptic, ki se na tem območju zadržujejo stalno, in tiste, ki se tu pojavljajo le občasno, predvsem med selitvijo. Ptice smo popisovali glede na način njihovega pojavljanja na popisnih območjih, in sicer v velikih jatah, srednje velikih jatah, manjših jatah, skupinicah in posamezno. Ugotavljali smo tudi njihovo številčnost po mesecih na posameznem popisnem območju. V številčno največjih jatah se je na jezeru pojavljalo devet vrst ptic (mlakarica, krehelj, konopnica, čopasta črnica, labod grbec, liska, sivka, veliki kormoran in čopasti

ponirek), v nadomestnih habitatih NH1 in NH2 pa šest vrst ptic (mlakarica, konopnica, labod grbec, sivka, veliki kormoran in čopasti ponirek). Na otokih in v NH5 velikih jat ni bilo. Posamezno se je na jezeru pojavljalo 11 vrst ptic: mali deževnik, mali žagar, mali martinec, velika bela čaplja, čopasta črnica, rečni galeb, vodomec, tatarska žvižgavka, duplinska kozarka, pritlikavi kormoran in velika sinica. Na otokih smo zasledili tri vrste (velika bela čaplja, rečni galeb in pritlikavi kormoran), v NH1 in NH2 sedem vrst (čopasta črnica, čopasti ponirek, fazan, mali martinec, čopasti škrjanec, duplinska kozarka in rasa žličarica), v NH5 pa tri vrste (tatarska žvižgavka, siva gos in velika sinica). Najbolj množično (v velikih jatah) so bile ptice prisotne januarja 2024, sledila sta december in november 2023, kar povezujemo z dejstvom, da je bilo opazovano območje v tem času za ptice prehransko najbolj zanimivo. Analiza rezultatov je pokazala, da se na obravnavanem območju pojavlja kar 26 vrst ptic, ki so na rdečem seznamu ogroženih ptic. Ugotovili smo, da je Brežiško jezero zelo primerno učno območje za prepoznavanje tu prisotnih vrst ptic in analiziranje njihov življenjskih navad.

THE BIRDS OF THE LAKE OF BREŽICE

The objective of this thesis was to examine the bird species occurring at and along Lake Brežice during the autumn, winter, and spring seasons. Furthermore, the study aimed to explore the lake's potential as an educational resource for identifying waterfowl and riparian bird species. Given their significant ecological roles, birds contribute substantially to regional biodiversity. This research was conducted in collaboration with DOPPS – BirdLife Slovenia, which provided access to existing records regarding local avifauna. Based on a literature review and 12 field

surveys conducted between November 2023 and April 2024, we documented both resident species and those occurring seasonally, primarily during migration. The census categorized birds based on their social distribution within the survey areas, specifically distinguishing between large, medium, and small flocks, small groups, and solitary individuals. Monthly abundance was also determined for each specific sub-area. The results indicate that nine species occurred in large flocks on the lake: Mallard, Eurasian Teal, Gadwall, Tufted Duck, Mute Swan, Eurasian Coot, Common Pochard, Great Cormorant and Great Crested Grebe. In the compensatory habitats NH1 and NH2, six species were recorded in large flocks (Mallard, Gadwall, Mute Swan, Common Pochard, Great Cormorant, and Great Crested Grebe), whereas no large flocks were observed on the islands or in NH5. Solitary sightings on the lake included 11 species, such as the Little Ringed Plover, Smew, Common Sandpiper, Great Egret, Tufted Duck, Black-headed Gull, Common Kingfisher, Red-crested Pochard, Common Shelduck, Pygmy Cormorant, and Great Tit. Species diversity among solitary individuals varied across the compensatory habitats, with seven species recorded in NH1 and NH2 (including the Common Pheasant, Crested Lark, and Northern Shoveler) and three species in NH5 (Red-crested Pochard, Greylag Goose, and Great Tit). The highest concentrations (large flocks) were recorded in January 2024, followed by December and November 2023; this peak is attributed to the area's optimal foraging conditions during the wintering period. Data analysis revealed that 26 species occurring in the study area are listed on the Red List of Threatened Species. We conclude that Lake Brežice represents a highly suitable educational site for the identification of avian species and the analysis of their ethological patterns.

28. PETROVIĆ ANA

DELOVNO MESTO, KI SEM SI GA SAMA USTVARILA - MASAŽNI STUDIO HARMONIA

Mentor: dr. Sebastjan Repnik

Diplomska naloga se osredotoča na načrtovanje in odprtje masažnega studia Harmonia, ki bo ponujal različne masažne tretmaje in velneške storitve za izboljšanje tako fizičnega kot duševnega počutja strank. Masaža je ena najstarejših terapevtskih metod, ki povezuje telo, um in duha ter prispeva k zmanjšanju stresa, izboljšanju razpoloženja in splošnega zdravja. Analiza trga s pomočjo anketne raziskave med 100 anketiranci je pokazala veliko zanimanje za masažne storitve, od katerih je najbolj priljubljena klasična masaža. Studio bo mikro podjetje z dvema masažnima terapevtkama, opremljen bo z masažnimi mizami, sistemom rezervacij in primernim ogrevanjem. Finančna analiza poslovne ideje nakazuje potencialno pozitiven rezultat poslovanja, kar potrjuje ekonomsko vzdržnost projekta. Diplomsko delo združuje teoretični pregled masaž, analizo trga, finančno načrtovanje in praktične rešitve za uspešno delovanje masažnega studia.

A JOB I CREATED FOR MYSELF - MASSAGE STUDIO HARMONIA

The diploma thesis focuses on the planning and opening of the massage studio Harmonia, which offers various massage treatments and wellness services aimed at improving the physical and psychological well-being of guests. Massage is one of the oldest therapeutic methods, connecting the body, mind, and spirit, and contributes to reducing stress, improving mood, and overall health. A market analysis conducted through a survey among 100 respondents showed a high level of interest in massage services, with classical massage being the most popular. The studio will operate as a micro-enterprise with two massage therapists, equipped with massage tables, a reservation system, and appropriate heating. The financial analysis of the business idea indicates a potentially positive business outcome, confirming the economic sustainability of the project. The thesis combines a theoretical overview of massage, market analysis, financial planning, and practical solutions for the successful implementation of the massage studio.

29. JOVANOVIĆ JOVAN

ANALIZA VINSKE PONUDBE VINORODNEGA OKOLIŠA ŠUMADIJA TER NJENA VKLJUČITEV V GOSTINSKO PONUDBO

Mentor: dr. Sebastjan Repnik

Predmet diplomske naloge je analiza potenciala in realizacije ideje o vinski poti Šumadije. Delo je strukturirano tako, da bralca najprej seznani z zgodovinskim razvojem vinarstva v svetu in še posebej Srbiji ter predstavi širši kontekst pomena vinske kulture. Osrednji del naloge izpostavi nosilce vinskega turizma v regiji. Vinske kleti namreč niso le proizvajalke vina, temveč ključne točke turistične ponudbe, ki s svojo arhitekturo in kakovostjo storitev dvigujejo standarde regionalnega gostinstva. Poleg opisne in zgodovinske analize ima naloga tudi praktično vrednost. Skozi podroben načrt poti in natančno kalkulacijo stroškov za organizirano skupino 15 oseb vinski turizem prikazuje kot vzdržen in privlačen ekonomski model. Cilj raziskave je utemeljiti, kako se lahko Šumadija s sinergijo lokalne dediščine in profesionalnega načrtovanja pozicionira kot vodilna destinacija na vinskem zemljevidu Evrope.

ANALYSIS OF THE WINE OFFER OF THE ŠUMADIJA WINE-GROWING REGION AND ITS INCLUSION INTO THE CATERING OFFER

The subject of this diploma thesis is an analysis of the potential and the realization of the „Šumadija Wine Route“ concept. The work is structured to first acquaint the reader with the historical development of winemaking in the world and in Serbia, thereby establishing a broader context for the importance of wine culture. The central part of the assignment is dedicated to the key providers of wine tourism in the region. These wineries are not only wine producers but key points of the tourist offer, which through their architecture and quality of service, raise the standards of regional hospitality. In addition to descriptive and historical analysis, the work also has practical value. Through a detailed itinerary and a precise cost calculation for an organized group of fifteen people, this thesis presents wine tourism as a sustainable and attractive economic model. The goal of the research is to substantiate how Šumadija, through the synergy of local heritage and professional planning, can position itself as a leading destination on the wine map of Europe.

30. RAJER EVA

TURISTIČNA AGENCIJA ZLATA OBALA KOT POSLOVNA PRILOŽNOST

Mentor: dr. Sebastjan Repnik

Diplomska naloga obravnava razvoj turističnih agencij ter temelji na pripravi celovitega načrta za odprtje lastne turistične agencije Zlata obala. V uvodnem delu sta predstavljena cilj in namen naloge, ki sta osredotočena na razumevanje delovanja turističnih agencij in preverjanje možnosti za uspešen vstop na trg. Teoretični del zajema zgodovinski razvoj turizma, primerjavo tradicionalnega in sodobnega turizma ter pregled razmer v Sloveniji in tujini. Nadalje naloga opredeljuje pojem turistične agencije, njene dejavnosti, vrste agencij in vrste potovanj, kar predstavlja temelj za razumevanje poslovnega okolja. Poseben poudarek je namenjen zakonskim pogojem za ustanovitev turistične agencije, saj ti neposredno vplivajo na postopek odprtja nove agencije. Osrednji, aplikativni del naloge je usmerjen v konkretno poslovno idejo ustanovitve turistične agencije Zlata obala. V njem so predstavljeni opis dejavnosti, načrt opreme, analiza trga, mrežni načrt dela, marketinške strategije, izračun izkaza uspeha ter ocena tveganj.

Poleg tega so pripravljene tudi osnutki spletne strani in e-zloženki, ki bodo podpirali trženje agencije. Raziskovalni del vsebuje analizo anketnega vprašalnika, s katero se preverjajo potrebe in pričakovanja potencialnih strank, in s tem utemelji smiselnost odprtja nove turistične agencije. Naloga se zaključi z glavnimi ugotovitvami, ki povzamejo možnosti, izzive in prednosti pri vzpostavitvi lastne agencije Zlata obala.

THE GOLD COAST TOURIST AGENCY AS A BUSINESS OPPORTUNITY

The thesis examines the development of travel agencies over time and is based on the preparation of a comprehensive plan for establishing a travel agency called Zlata obala. The introductory part presents the aim and purpose of the thesis, which is to understand how travel agencies operate and to assess the possibilities for successful market entry. The theoretical part covers the historical development of tourism, a comparison between traditional and modern tourism, and an overview of the situation in Slovenia and abroad. Furthermore, the thesis defines the concept of a travel agency, its activities, types of agencies, and types of travel, which form the basis for understanding the business environment. Special emphasis is placed on the legal requirements for establishing a travel agency, because these directly affect the process of starting a new business. The central, practical part of the thesis focuses on the business idea of establishing the Zlata obala travel agency, presenting a description of activities, an equipment plan, market analysis, a work plan, marketing strategies, a profit and loss calculation, and risk assessment. In addition, drafts of a website and

e-brochures are prepared to support the agency's marketing. The research part includes an analysis of a survey questionnaire used to examine the needs and expectations of potential customers, thereby justifying the feasibility of establishing a new travel agency. The thesis concludes with key findings that summarize the opportunities, challenges, and advantages of establishing the Zlata obala travel agency.

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA: ODGOVORI ZA JUTRI – že 25 let

Na kratko o šoli.

Šola ponuja študij kratke bolonjske stopnje v okviru rednega in izrednega študija na treh celostnih strokovnih področjih, v študijskih programih: *Upravljanje podežolja in krajine, Gostinstvo in turizem ter Naravovarstvo.*

Odgovori za jutri - že 25
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA let

Sodelavci Višje strokovne šole se trudimo, da si študenti tekom študija pridobijo temeljna teoretična znanja s posameznega strokovnega področja, sestavljena iz obveznega in izbirnega dela, in da jih tekom študijskega procesa nadgradijo s praktičnim izobraževanjem pri najboljših delodajalcih, razvojnih partnerjih šole oz. v okviru Medpodjetniškega izobraževalnega centra. Trudimo se tudi, da predavatelji, inštruktorji, laboranti ter izbrani mentorji pri delodajalcih na študente ne prenašamo le strokovna znanja, pač pa tudi splošna in specialna organizacijska in podjetniška znanja, znanja s področja informacijsko – komunikacijske tehnologije in drugo.

Vrednote, ki smo jim zavezani.

Znanje, učenje, ustvarjalnost, poštenost, odgovornost, zaupanje, vztrajnost, doslednost, varnost, pozitivnost, komunikativnost, inovativnost, kompetenčnost, etičnost, ažurnost ter spoštovanje sočloveka, spoštovanje narave, spoštovanje kmetijske zemlje, spoštovanje hrane, spoštovanje dela, spoštovanje dela naših prednikov in naravne ter kulturne dediščine, spoštovanje tradicije Kmetijske šole Grm ter upoštevanje temeljnih določil vljudnostnega obnašanja.

Razvojna vizija šole.

Skozi vse svoje aktivnosti dela se trudimo približati zastavljeni viziji - smo zibelka izobraževanja, usposabljanja in razvoja uspešnih strokovnjakov praktikov, zaposljivih na področju naših strokovnih usmeritev. S programom določene usposobljenosti in poklicna znanja študentov zaokrožamo v celovite kompetence, ki temeljijo na kakovostnem izobraževanju, vzgoji za spoštovanje sočloveka in narave, usposabljanju za delo in spretnostih ter krepitvi splošnih znanj. Skupaj s širšim okoljem in našimi diplomanti pa oblikujemo politiko razvoja že navedenih strokovnih področij in razvijamo nova delovna mesta. V okviru številnih projektov, ki jih razvijamo tudi skupaj s študenti, pa se, v skladu s trendi, intenzivno odpiramo v mednarodno okolje in tako segmente internacionalizacije vnašamo tudi v sam študijski proces.

Verjamemo, da s stalnim uvajanjem izboljšav, osebnim pristopom v študijskem procesu in spodbujanjem kariernega razvoja posameznika stopamo po poti odličnosti, kar potrjujejo tudi uspešne zgodbe v zborniku predstavljenih diplomantov.

Založila in izdala:

**Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma
Višja strokovna šola**

**ob praznovanju 140-letnice Grma Novo mesto – centra biotehnike in
turizma ter 25-letnice njene enote Višja strokovna šola**

Uredniški odbor:

mag. Mojca Špec Potočar
dr. Mateja Colarič Bajc
Irma Svetec Hudoklin, dipl. ekon.

Oblikovanje:

Irma Svetec Hudoklin, dipl.ekon.

Priprava in tisk:

Jože Dolinšek s.p.

Število izvodov:

100